خراسان رضوی

صفحه آخر

پنج شنبه
۱۱ خرداد ۱۳۹۶
۶ رمضان ۱۴۳۸
۸ صفحه/شماره ۳۵۸۰

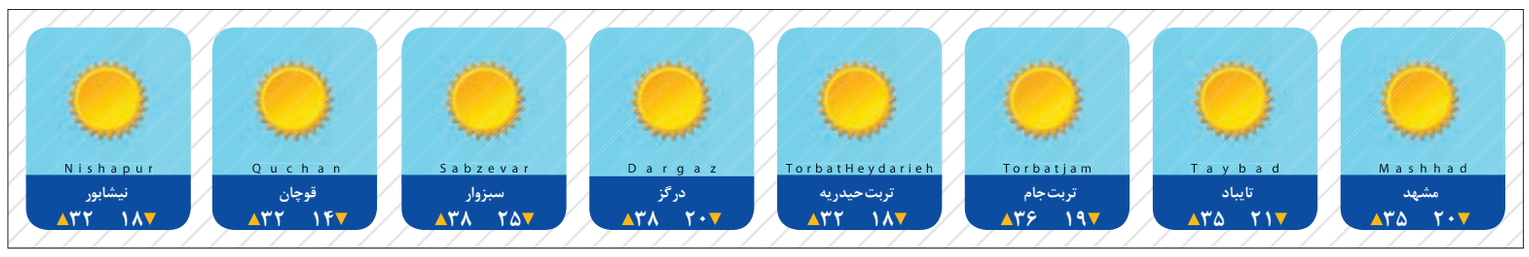

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امام علی (ع)

از به زبان آوردن سخنان زشت بر حذر باش. زیرا فرومایگان را گرد تو جمع می کند و گرانمایگان را از تو فراری می دهد.

تصنیف غررالحکم و دررالکلم ح ۴۱۷۴ ص ۲۱۴

مناجات

خواجه عبدا... انصاری

الهی!
بهشت بی دیدار تو زندان است و زندان بردن نه کار کریمان است
الهی!
اگر به دوزخ فرستی دعوی دار نیستم
و اگر به بهشت فرمایی بی جمال تو خریدار نیستم
مطلوب ما برآر که جز وصال تو طلبکار نیستم
روز محشر عاشقان را با قیامت کار نیست
کار عاشق جز تماشای وصال یار نیست
از سر کویش اگر سوی بهشتم می برند
پای ننهم که در آنجا وعده دیدار نیست

شاعران خراسانی

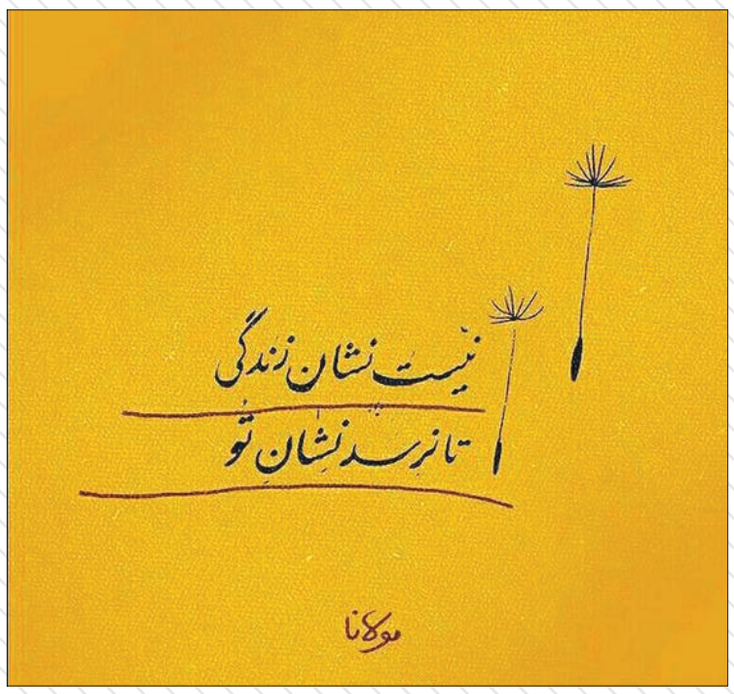

به قلم مخاطبان

اختلاف افق و تفاوت مدت زمان روزه داری در ایران

محمد تاجیک- ماه مبارک رمضان در سال ۱۳۹۶ از ۶ خرداد ماه آغاز می شود و تا ۴ تیر ماه طول می کشد. در این ماه ایرانیان از اذان صبح تا اذان مغرب در حدود ۱۰۰۰ دقیقه روزه می گیرند. اگر مدت کل زمان شبانه روز را ۲۴ ساعت یا ۱۴۴۰ دقیقه بدانیم، مدت روزه داری افراد بیش از دو سوم طول مدت شبانه روز (بیش از ۹۶۰ دقیقه) را شامل می شود. در این میان، تفاوت طول ساعات روزه داری در این ماه در شهرها و روستاهای مختلف ایران زیاد نیست و بین ۱۷ تا ۳۴ دقیقه برآورد می شود. در این تحقیق کوچک، طول روزه داری در روز اول تیر ماه (که به عنوان روز انقلاب تابستانی و طولانی ترین روز سال معرفی می شود) بررسی شده است.

۱. مردم مسلمان ایران در اقصی نقاط کشور با توجه به موقعیت جغرافیایی، افق محل و شرایط فصلی طلوع و غروب خورشید و طول روز، مدت زمان روزه داری متفاوتی دارند، به طوری که افراد مناطق جنوبی کشور مدت زمان کمتر و افراد مناطق شمالی کشور، مدت زمان بیشتری روزه می گیرند و حداقل زمان روزه داری در روز اول تیر در بین مراکز استان در شهر بندرعباس و به مدت ۹۴۰ دقیقه است و حداکثر زمان آن نیز به اردبیل با ۱۰۲۶ دقیقه اختصاص دارد. اختلاف زمان مذکور بین مرکز استان هایی که عنوان شد، ۸۶ دقیقه است یعنی مردمان شهر تبریز ۸۶ دقیقه بیشتر از مردمان شهر بندر عباس روزه می گیرند.

۲. همچنین مردمان شهر چابهار با ۹۲۹ دقیقه کمترین ساعات روزه داری را در بین شهرستان های کشور دارند و اهالی شهر پارس آباد مغان در استان اردبیل با ۱۰۴۰ دقیقه بیشترین ساعات روزه داری را تجربه می کنند. در روز اول تیر زمان روزه داری اهالی پارس آباد حدود ۱۱۱ دقیقه بیشتر از اهالی چابهار است.

۳. اما در میان روستاهای کشور، اهالی روستای پسابندر در دهستان «سندمیرثویان» بخش دشتیاری شهرستان چابهار با ۹۲۷ دقیقه کمترین ساعت روزه داری را دارند و مردم روستای قوش در دهستان «چابهار سار شمالی» بخش بازرگان شهرستان ماکو در آذربایجان غربی با حدود ۱۰۴۲ دقیقه بیشترین زمان را به روزه داری سپری می کنند. در روز اول تیر زمان روزه داری اهالی روستای قوش حدود ۱۱۵ دقیقه بیشتر از اهالی پسابندر است. طول اختلاف زمان روزه داری در سطح کشور در این روز به حدود یک ساعت و ۵۵ دقیقه می رسد.

۴. تهرانی ها با ۱۰۰۲ دقیقه روزه داری در اول تیر، مانند بقیه روزهای ماه رمضان امسال بیش از دو سوم طول مدت روز را روزه دار خواهند بود.

نمای تاریخی

تصویری تاریخی از شهر مشهد

منبع: دانشنامه مشهد

آدم ها، قصه ها

صالحی

گفت‌وگو با بانوی شعر و قلم، «عرفان نظرآهاری»

گذری عارفانه در کوچه باغ هستی

نسل های مختلف آثار او را تحسین می کنند و کلماتش را به سلول های خاکستری سپرده اند؛ نویسنده آثار برجسته ای همچون «راز مرواریدهای شهرزاد»، «نامه های خط خطی»، «لیلی نام تمام دختران زمین است»، «بال هایت را کجا جا گذاشتی؟»، «چای با طعم خدا» و... است. بانویی اهل شعر و ادب که با درجه دکترای رشته زبان و ادبیات فارسی، صاحب القاب و عناوین متعدد در حوزه شعر و ادبیات است. جایزه ادبی پروین اعتصامی، جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران، جایزه کتاب فصل و... بخشی از کارنامه افتخارات او را پُر کرده است.

این بانوی هنرمند، به موازات نوشتن، به دیگر رشته های هنری نظیر تئاتر، عکاسی، موسیقی و... نیز علاقه نشان می دهد و به تفاوت ها و تشابهات فرهنگی که نمود مناسبات انسانی و اجتماعی هستند، توجه می کند.

«عرفان نظرآهاری» دستش از قلم خالی نمی ماند و چند وقتی است، دغدغه های اخلاقی خود را خطاب به انسان مدرن مکتوب می کند. او چند روز پیش به بهانه حضور در یک برنامه فرهنگی در کتابکده دلشدگان، میهمان مشهدی ها بود. در حاشیه این حضور فرصت را برای گفت و گو با این شاعره نامدار غنیمت دیدیم:

سفری از آهار تا هلند

همه چیز را دقیق و موبه مو با وصفی شاعرانه بیان می کند.

از لحظه تولد تاکنون، در منطقه شرق تهران حوالی نارمک و تهرانپارس زیسته است. او محل سکونت و رشد چهل و چند ساله اش را چنین تصویر می کند: «از آنجایی که ییلاق خانوادگی مان در منطقه آهار واقع در شمال شرقی تهران است، ناگزیر همه خانواده در ناحیه شرق تهران ساکن شدند. فرزند اول خانواده ای چهار نفره هستم که برادری کوچکسال تر از خودم دارم. مادرم کتابفروشی دارد و پدرم نیز در گذشته به کار ترجمه مشغول بود و اکنون سال هاست از اعضای شورای شهر شمیرانات است و همواره در حوزه های فرهنگی و تدریس حضور فعالانه داشته است.» شعر و ادب دوستی خانوادگی، در ضمیر کودکانه اش رسوب می کند و بستر رشد مناسب او را هموار می سازد. نظرآهاری در این باره می گوید: «اکثر افرادی که با خانواده ما آمدوشد داشتند، اهل شعر و کتاب و فرهنگ بودند و همه این ها در ذهن من نقش بست و حس کردم که من هم کتاب و شعر را دوست دارم. ۱۰ سال بیشتر نداشتم و برخلاف همسالانم که مدام سرگرم بازی، تماشای تلویزیون یا میهمانی رفتن بودند، ساعت ها با پیرمردی ۶۰ ساله گرم خواندن دیوان حافظ، سعدی، نسیم شمال و... می شدم و لذت می بردم.» از حلاوت ایام کودکی و خاطرات ییلاق آهار با شور و حرارت تعریف می کند: «تابستان ها به روستای آهار می رفتیم و این سفرها، بستر طبیعی مواجهه من با مفهوم واقعی زندگی را فراهم آورد.» تولد و مرگ، بهار، تابستان، پاییز و زمستان، تغییر و تطور، صبوری برای کاشت دانه تا تبدیل آن به درخت و دیدن محصول، لمس سرمای کوه، معنی آب در رودخانه، مزه گیلاس بر درخت با گوشت و پوستش عجین می شود. این نویسنده مطرح کشورمان ادامه می دهد: «این مفاهیم چیزهایی نیستند که بتوان آن ها را در میان کتاب ها جست یا با ارد و یی یک یا چند روزه به بچه ها آموخت. ما آنجا مانند یک روستایی در چیدن گیلاس و آلبالو کمک می کردیم، با حیوانات محلی زندگی می کردیم؛ کوه، درخت، پرنده، سنگریزه، آسمان و زمین را از نزدیک لمس می کردیم. می فهمیدیم که زندگی، مجموعه ای است از شهر، روستا و طبیعت. جهان به شهر و آدم ها محدود نمی شود و همه موجودات در این میانه حائز اهمیت هستند.»

هدف من انتقال یک پیام است...

این بستر حاصلخیز، رگه های عرفان را در او تقویت می کند و کلیدواژه های این فلسفه که همه موجودات خلقت قابل احترام اند، درک وحدت در عین کثرت، دیدن هستی در کلیتش و فهمیدن و گفت و گو با زبان طبیعت را دستمایه نوشتن می سازد. به اعتقاد وی، از آنجایی که سلایق متنوع هستند، باید برای همه طیف مخاطبان مطلب نوشت؛ برخی کتاب های ساده، روزانه و عوام پسندانه را می پسندند، دسته ای از افراد هم ادبیات عمیق و حرفه ای را دنبال می کنند و بعضی ها هم در حدوسط این دو گروه، شعر و ادبیات را پیگیری می کنند که اکثریت مخاطبان هم در همین گروه جای دارند.

این عضو هیئت داوری و کارشناسی جشنواره های کتاب و مطبوعات ادامه می دهد: «تمایل دارم تا سطح سلیقه این دسته را ارتقا ببخشم تا در هر حدی از نگاه به زندگی هستند، به شناخت عمیق تری برسند و شاید خودشان با ادامه این مسیر؛ به سعدی، مولانا، اسطوره ها و کتب دینی دست یابند و رشد کنند. باور دارم که اگر بتوانم این پیام را منتقل بکنم، کار خودم را کرده ام.» او تجربه کشف دوباره درون و برون هستی را به جوانان مشتاق نویسندگی توصیه می کند و نوشتن را تعریف جهان از منظر نگاه و احساس نگارنده توصیف می کند، طوری که تاکنون کسی آن را ندیده، نشنیده، نچشیده و نبوییده است.

کار بلوغ اجتماعی از کجا می لنگد؟

از آخرین برنامه خود برای آینده نویسندگی اش می گوید: «چند سالی است در کشور هلند ساکن هستم و سرگرم آموزش و آموختن. با وجود این، هر روز در حال نوشتن هستم و باید در فرصتی، همه این نوشته ها را سر و سامان بدهم تا در قالب مجموعه ای جدید ارائه شود. از آنجایی که معمولا همه مراحل نگارش تا انتشار کارهایم را با وسواس و دقت دنبال می کنم و اکنون در خارج از کشور اقامت دارم، فعلا در این زمینه برنامه خاصی را دنبال نمی کنم. وی درباره آثاری که تاکنون تولید کرده و در آینده احتمالا منتشر خواهد کرد، متذکر شد: در این مجموعه، اصول اخلاقی مانند دروغ، خیانت، امید و ناامیدی، بی رحمی و... را با نگاهی ادبی مورد توجه قرار دادم. او اذعان می کند: به اعتقاد من، جامعه امروز به نوعی درگیر بیماری های مزمنی است که گاه خود انسان متوجه مبتلا بودن به آن ها نیست. جامعه ما نیازمند اصول و موازینی است که جدید یا عجیب و غریب نیستند و قرن ها در تمام متون و منابع ادبی، دینی و فرهنگی ما به رعایت آن ها اشاره شده است. همان توصیه های ساده و زیبایی که پدر و مادر بزرگ هایمان به بچه های شان می آموختند و امروز متأسفانه به بوته فراموشی سپرده شده اند.

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

نادر سلیمانی بازیگر طنز تلویزیون این عکس نوستالژیک را از پشت صحنه برنامه ساعت خوش به اشتراک گذاشت. در این عکس چهره رضا عطاران بازیگر خراسانی هم دیده می شود.

عکس یادگاری امیر یل ارجمند با جمعی از بازیگران در یک ضیافت افطاری در این تصویر محمود عزیزی و عبدالرضا اکبری دیده می شوند.

تهیه کننده فیلم «ماجرای نیمروز» گفت که سینما، به واسطه حضور مخاطبان زنده است تا دیر نشده به یاری ویلایی ها بشتابیم و با حضور خود در سینما به کارگردان خوش آتیه فیلم، خانم منیر قیدی و تهیه کننده کار بلد آن؛ آقای سعید ملکان دست مریزاد بگوییم. سید محمود رضوی تهیه کننده سینمای ایران در آخرین پیام اینستاگرامی خود به تقدیر از سازندگان فیلم سینمایی «ویلایی ها» پرداخته و این فیلم را فیلمی بزرگ دانسته است. وی در صفحه خود نوشت: «سلام علیکم. ویلایی ها فیلم بزرگی است چون اولا در مورد بزرگ زنان تاریخ معاصر می گوید و در ثانی فیلم خوش ساخت و استاندارد دی تولید شده، فیلم روایت زندگی شیرزنانی است که پا به پای شیر مردان این مرز و بوم آمدند تا پس از ۸ سال جنگ همه دنیا با مردان این وطن، دوباره ایران، ایران بماند نه یک وجب کم و نه یک وجب زیاد! اما باز هم یک فیلم خوب ساخته شده و هم در جشنواره فجر مهجور بود و هم در اکران!!! بیایید همه با هم رسانه باشیم و بعد از تماشای این فیلم زیبای خاطره انگیز آن را به دیگران و دوستانمان توصیه کنیم. سینما به واسطه حضور مخاطبان زنده است تا دیر نشده به یاری ویلایی ها بشتابیم و با حضور خود در سینما به کارگردان خوش آتیه فیلم خانم منیر قیدی و تهیه کننده کار بلد آن آقای سعید ملکان دست مریزاد بگوییم.

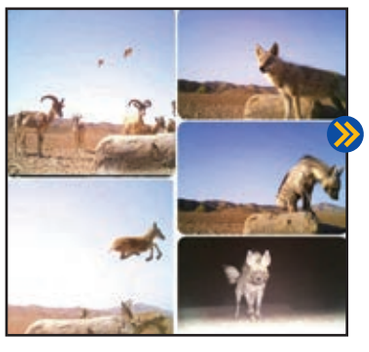

تصاویری که دوربین های تله ای حفاظت محیط زیست، طی هفته های اخیر از حیات وحش منطقه حفاظت شده پروند (سبزوار) ثبت کرده اند.

عکسی قدیمی و خاطره انگیز از دروازه بان اسبق ابومسلم مهدی عسگر خانی در کنار مرحوم ناصر حجازی دروازه بان استقلال و تیم ملی کشورمان.

یادداشت

پروفسور حسین باهر

رفتارشناس و عضو فرهنگستان علوم پزشکی ایران

ضرورت توسعه رویکردهای فرهنگی در مبارزه با پدیده اعتیاد

اعتیاد به مواد مخدر، مشکل اجتماعی است که اکثر جوامع به آن مبتلا هستند.

آمارها نشان می دهد که بیش از ۶۰ درصد جرایم، مرتبط با مواد مخدر هستند و این خود گواه میزان تاثیر سوء این پدیده بر جامعه است.

در واقع سوء مصرف مواد مخدر یکی از مهم ترین مشکلات زیستی، روانی و اجتماعی به شمار می آید که وابستگی به آن در هر سنی، توانایی هر فرد را در ایفای نقش موثر در جامعه تحت تاثیر قرار می دهد؛ در این میان، نوجوانان و جوانان در مقابل پیامدهای مواد مخدر آسیب پذیرتر هستند.

از مهم ترین تبعات درگیری کودکان و نوجوانان با پدیده شوم اعتیاد می توان به کاهش کنترل خانواده، افزایش امکان دسترسی به مواد، گرفتار آمدن به آسیب های متعدد اجتماعی و فرهنگی، بازماندن از تحصیل و پیشرفت، به مخاطره افتادن سلامت جسمی و... اشاره کرد.

با نگاهی به همه تبعات و خسارت هایی که از این پدیده نصیب جامعه می شود، نهادهای متولی، مبارزه جدی با مواد مخدر را در دستور کار قرار داده اند.

البته برخوردهای سلبی و مبارزه، تنها یک گام در مسیر حذف این پدیده شوم از سیمای جامعه است.

به طور کلی راهکارهای متفاوتی برای محدود کردن سوء مصرف مواد در اغلب کشورهای جهان وجود دارد که از جمله آن ها می توان به راهبردهای قانونی، تربیتی، آموزشی و درمانی اشاره کرد.

راهبردهای قانونی شامل رویکردهای مبارزه، برخورد و تأدیب متخلفانی است که به پدیده شوم اعتیاد در جامعه دامن می زنند و بساط این آسیب را توسعه می بخشند.

راهبردهای درمانی نیز بر بهبود افراد معتاد تکیه دارد و برای بازگرداندن به حالت طبیعی و ترک اعتیاد مورد استفاده قرار می گیرد اما راهبرد آموزشی و تربیتی یک روش پیشگیرانه است که در مقایسه با دو راهبرد دیگر از جایگاه بالایی برخوردار است و ضرورت آن هر روز بیشتر احساس می شود.

به عبارت دیگر علی رغم اینکه با این مشکل از ابتدا به صورت قانونی برخورد شده است اما به دلیل پیچیدگی پدیده اعتیاد و همچنین ناکارآمد بودن روش های قانونی در سال های اخیر، توجه به رویه درمان و پیشگیری از اعتیاد با استفاده از روش های علمی معطوف شده است.

یافته ها نیز حکایت از آن دارد که ارتباط نزدیکی بین وضعیت ارتباطی افراد خانواده و اعتیاد وجود دارد، از این رو آگاهی خانواده به میزان زیادی از این پدیده جلوگیری می کند.

در واقع نظارت مناسب خانواده ها بر روی جوانان می تواند تاثیر مثبتی بر پیشگیری از اعتیاد آنان داشته باشد و می تواند باعث جلوگیری از گرایش افراد به مواد مخدر شود.

در حقیقت خانواده و بستر آن در نقش یک محافظ جدی عمل کرده و از بسیاری از آسیب ها پیشگیری می کند. طبعا نبود چنین ساختاری، اولین سد دفاعی را برای افراد در معرض آسیب، فرومی ریزد.

باید اذعان کرد به رغم وجود مقررات متعدد و صرف هزینه های سنگین در زمینه درمان و پیشگیری از اعتیاد و جرایم مواد مخدر، نظام پیشگیری غیر کیفری در کشور همچنان ضعیف عمل می کند و به دلایل عدیده موفقیت های مطلوب و مورد انتظار در این خصوص حاصل نشده است.

از جمله موانع پیشگیری از اعتیاد، فقدان وجود ساختار مناسب پیشگیری در سطح دستگاه های ذی ربط، تعدد نهادهای مسئول و ضعف هماهنگی آن هاست.

در کنار این موارد، ضعف امکانات و ساختارهایی که وضعیت مصرف مواد مخدر را به خوبی رصد و عوامل آن را شناسایی کنند نیز وجود دارد. چند نمونه از مصادیق در این خصوص، فقدان حمایت و یا وجود موانع مختلف بر سر راه تاسیس، فعالیت و مشارکت سازمان های غیر دولتی و مردم نهاد در امر پیشگیری و درمان، ضعف و نارسایی در تخصیص بودجه و اعتبارات پیشگیری به نهادهای ذی ربط و ناهماهنگی سازمان های دولتی و غیر دولتی فعال و تاثیر گذار در حوزه پیشگیری است.

لذا توصیه می شود از برخوردهای قهری با مبتلایان به این پدیده جلوگیری و راهبردهای تربیتی و آموزشی جایگزین بخشی از رویکردهای مقابله ای شود، چرا که دیگر برخوردهای انتظامی و قهری برای مواجهه با این معضل پاسخگو نخواهد بود. به ویژه آنکه با نسل جدیدی از مواد مخدر صنعتی سر و کار داریم که سبک و سیاق مصرف و انگیزه های پناه بردن به آن ها، با موارد سنتی تفاوت دارد.

در این راستا، کنترل بیشتر و مهربانانه تر خانواده، فراهم کردن زمینه های گردش و ورزش جوانان، آگاهی دادن نسبت به مضرّات غیر قابل جبران اعتیاد، به جلوگیری از گرفتار آمدن به این پدیده کمک شایانی می کند، چرا که پیشگیری موثرتر از پیگیری است. حال وظیفه رسانه هاست که با شناسایی عوامل موثر در اعتیاد فرزندان و آموزش خانواده ها از این معضل بزرگ اجتماعی بکاهند. علاوه بر این پیشنهاد می شود مسئولان ذی ربط از کارشناسان سازمان های مبارزه با دخانیات و مواد مخدر برای برگزاری کارگاه های تخصصی استفاده کنند.